بِسۡمِ اللّٰہِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ

୬ ଫେବୃଆରୀ ୨୦୨୬ ଖୁତ୍‌ବା ଜୁମାର ସାରାଂଶ
ସ୍ଥାନ - ମସଜିଦ୍ ମୁବାରକ୍, ଇସଲାମାବାଦ୍ ଟିଲ୍‌ଫୋର୍ଡ୍

ନବୀଶ୍ରେଷ୍ଠ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ[ସ.ଅ]ଙ୍କ ଇଶ୍ୱରଭକ୍ତିର ବିଶ୍ୱାସବର୍ଦ୍ଧକ ଓ ହୃଦୟଗ୍ରାହୀ ଆଲୋଚନା ।

ଅଶ୍‌ହଦୁ ଅଲ୍‌ଲା ଇଲାହା ଇଲ୍‌ଲ୍ଲାହୁ ୱ୍ହଦହୁ ଲାଶରିକା ଲହୁ ୱଅଶ୍‌ହଦୁ ଅନ୍ନା ମୁହମ୍ମଦନ୍ ଅବ୍‌ଦୁହୁ ୱରସୁଲୁହୁ ଅମ୍ମାବାଦ୍ ଫଊଜୁବିଲ୍ଲା ହିମିନଶ୍ ଶୈତା ନିରର୍‌ଜିମ୍ । ବିସ୍‌ମିଲ୍ଲା ହିର୍‌ରହେମା ନିର୍‌ରହିମ୍ । ଅଲ୍‌ହମ୍‌ଦୁ ଲିଲ୍ଲାହି ରବ୍‌ବିଲ୍ ଆଲମିନ୍ ଅର୍‌ରହମା ନିର୍‌ରହିମ୍ । ମାଲିକି ୟୌମିଦ୍‌ଦିନ୍ । ଇୟ୍ୟାକା ନାବୁଦୁ ୱ ଇୟ୍ୟାକା ନସ୍‌ତଈନ୍ । ଇହ୍‌ଦିନସ୍ ସିରାତଲ୍ ମୁସ୍‌ତକିମ୍ ସିରାତଲ୍ ଲଜିନା ଅନ୍‌ଅମ୍‌ତା ଅଲୈହିମ୍ ଗୈରିଲ୍ ମଗ୍‌ଯୁବି ଆଲୈହିମ୍ ୱଲଜ୍ୱାଲ୍‌ଲିନ୍ ।

ତଶହୁଦ୍, ତଉଜ୍ ଓ ସୁରଃ ଫାତିହାର ଆବୃତ୍ତି କରିବା ପରେ ପ୍ରିୟ ହୁଜୁର ଅନୱ୍‌ର[ଅ.ବ] କହିଲେ; ନବୀଶ୍ରେଷ୍ଠ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ[ସ.ଅ] ଆମମାନଙ୍କ ସକାଶେ ଏକ ସର୍ବୋତ୍ତମ ଆଦର୍ଶ ଓ ଜୀବନର ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାରେ ତାଙ୍କର ଉତ୍ତମ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଆମମାନଙ୍କ ସକାଶେ ଅନୁକରଣୀୟ । ଗତ ଖୁତ୍‌ବାରେ ମୁଁ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ମୁସ୍ତଫା[ସ.ଅ]ଙ୍କ ଇଶ୍ୱରଭକ୍ତି ଓ ଉପାସନା ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲି । **ପ୍ରକୃତପକ୍ଷେ ଉପାସନା ଇଶ୍ୱରପ୍ରେମ ବ୍ୟତୀରେକେ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ଏବଂ ଇଶ୍ୱରପ୍ରେମ ଉପାସନା ବ୍ୟତୀରେକେ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ** । ଯଦି (ମନରେ) ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରେମାନୁରାଗ ନଥାଏ ତେବେ ପ୍ରକୃତ ଉପାସନା କରିବା ସମ୍ଭବ ହିଁ ନୁହେଁ । ଆଜି ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଅତିରିକ୍ତ ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବି ।

ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ମହାଭାଗଙ୍କ ଇଶ୍ୱରପ୍ରେମର ସ୍ତର ଓ ଆସନ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ପବିତ୍ର କୁରଆନରେ ବର୍ଣ୍ଣନା ରହିଛି: କୁଲ୍ ଇନ୍ନା ସଲାତି ଓନୁସୁକି ଓ ମହ୍‌ୟାୟା ଓ ମମାତି ଲିଲ୍ଲାହି ରବ୍‌ବିଲ୍ ଆଲମୀନ୍ ଅର୍ଥାତ୍ ତୁମେ କହିଦିଅ ଯେ ମୋର ଉପାସନା, ମୋର ବଳିଦାନ ଓ ମୋର ଜୀବିତ ରହିବା, ମୋର ଦେହ ତ୍ୟାଗ କରିବା (ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ) ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ସକାଶେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଯିଏକି ସକଳ ଜଗତର ପାଳନକର୍ତ୍ତା, ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ମହାଭାଗଙ୍କୁ ଏକଥା ଘୋଷଣା କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ ଯେ ଆମମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଏହି ଉଚ୍ଚତମ ସ୍ତର ହାସଲ କରିବା ସକାଶେ ମନୋଯୋଗ କରିବା ଉଚିତ୍ ।

ମହାମହିମ ହୁଜୁର ଅନୱ୍‌ର[ଅ.ବ] କହିଲେ; ଉପାସନା ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ପବିତ୍ର କୁରଆନରେ ଆଲ୍ଲାଃତାଲା ପୁଣ୍ୟଶ୍ଳୋକଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଆମମାନଙ୍କୁ ଅଗଣିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଦେଇଛନ୍ତି । ଯେପରିକି ସେ କହିଛନ୍ତି; ଓମାଖଲକ୍‌ତୁଲ୍ ଜିନ୍ନା ଓଲ୍‌ଇନ୍‌ସା ଇଲ୍ଲା ଲିୟାବୁଦୁନ୍ ଅର୍ଥାତ୍ ଆମ୍ଭେ ଜିନ୍ ଓ ମାନବକୁ ସୃଷ୍ଟି କରି ନାହୁଁ, କିନ୍ତୁ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କି ସେ ଆମ୍ଭର ଉପାସନା କରିବ । ଆଉ ଏକ ସ୍ଥାନରେ କହିଛନ୍ତି; ୟାଅୟୁହନ୍ ନାସୁବୁଦୁ ରବ୍‌ବକୁମୁଲ୍ ଲଜି ଖଲକକୁମ୍ ଓଲ୍‌ଲଜିନା ମିନ୍ କବ୍‌ଲିକୁମ୍ ଲାଅଲ୍ ଲକୁମ୍ ତତ୍‌ତକୁନ୍ ଅର୍ଥାତ୍ ହେ ଲୋକମାନେ ! ନିଜ ପାଳନକର୍ତ୍ତାଙ୍କର ଉପାସନା କର ଯିଏକି ତୁମକୁ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଯିଏକି ତୁମ ପୂର୍ବରୁ ଥିଲେ । ଫଳତଃ ତୁମେମାନେ ଧର୍ମପରାୟଣ ହୋଇଯିବ । ସୁତରାଂ ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କ ସାନ୍ନିଧ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ଓ ଧର୍ମନିଷ୍ଠ ହେବା ସକାଶେ ଏହା ଜରୁରୀ ଯେ ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କ ଉପାସନା କର ଓ ଉପାସନାର ସ୍ତରକୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱଗାମୀ କର ।

ପ୍ରିୟ ହୁଜୁର ଅନୱ୍‌ର[ଅ.ବ] କହିଲେ; ମହାଭାଗ ଯେତେବେଳେ ଆମକୁ ଏହି ଆଦେଶ ଦେଲେ ସେତେବେଳେ ସେ ସ୍ୱୟଂ ନିଜ ଆଚରଣ ଦ୍ୱାରା ତାହାର ଶେଷସୀମାରେ ଅଧିଷ୍ଠିତ ହୋଇଯାଇଥିଲେ । ପୁଣି ଆମମାନଙ୍କ ଧ୍ୟାନ କେନ୍ଦ୍ରିତ କଲେ ଯେ ପ୍ରକୃତ ଆଜ୍ଞାକାରୀତା ଓ ଅନୁସରଣ ତ ସେତେବେଳେ ପୂରଣ

ହେବ ଯେତେବେଳେ ଆମେ ନିଜକୁ ସେହି ସ୍ତରରେ ଉପନୀତ କରିବାକୁ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କରିବା । ମହାଭାଗଙ୍କ ସେହି ଦୁଆ ଯାହାକି ମହାଭାଗ ନିଜ ଅନୁଗାମୀମାନଙ୍କ ସକାଶେ କରିଛନ୍ତି, ଆମେମାନେ ସେଗୁଡ଼ିକର ସେତେବେଳେ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ହୋଇପାରିବା ଓ ତାହା ଆମମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଫଳପ୍ରଦ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେବ ଯେବେ ଆମେ ମହାଭାଗଙ୍କ ଉତ୍ତମ ନମୁନା ଓ ଆଦେଶାବଳୀକୁ ସର୍ବଦା ନିଜ ସମ୍ମୁଖରେ ରଖି ତାହାର ପାଳନ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରିବା । ମହାମାନ୍ୟ ହୁଜୁର ଅନଓ୍ୱର[ଅ.ବ] କହିଲେ; ଏଠାରେ ମୁଁ କିଛି ଉଦାହରଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଦେଉଛି । ଗୋଟିଏ ବର୍ଣ୍ଣନା ମିଳୁଅଛି, ଯେ ହଜରତ ଆଏଶା[ର.ଅ] ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତି- ଏକଦା ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ମୁସ୍ତଫା[ସ.ଅ] ଏପରି ଚଦର ଉପରେ ନମାଜ ପାଠ କଲେ ଯେଉଁଥିରେ ଚିତ୍ର ଅଙ୍କିତ ହୋଇଥିଲା । ହୁଜୁର[ସ.ଅ] ସେହି ଚିତ୍ର ଉପରେ ଏକ ନଜର ପକାଇଲେ, ଆଉ ନମାଜ ପାଠ କରିବା ପରେ କହିଲେ; ମୋର ଏହି ଚଦର ଅବୁ ଜହମ୍ ନିକଟକୁ ନେଇଯାଅ ଓ ତାଙ୍କର ବେରଙ୍ଗ (ଅର୍ଥାତ୍ ଚିତ୍ର ଅଙ୍କାଯାଇ ନଥିବା) ଚଦର ନେଇଆସ । କାରଣ ଏହି ଚିତ୍ର ଅଙ୍କା ଯାଇଥିବା ଚଦର ମୋର ନମାଜରୁ ଧ୍ୟାନ ଭଙ୍ଗ କରୁଅଛି ।

ହଜରତ ଜାଫର୍ ବିନ୍ ମୁହମ୍ମଦ[ର.ଅ] ନିଜ ପିତାଙ୍କ ଠାରୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତି, ଆମେମାନେ ହଜରତ ଆଏଶା[ର.ଅ]ଙ୍କୁ ପଚାରିଲୁ, ଆପଣଙ୍କ ଘରେ ହୁଜୁର[ସ.ଅ]ଙ୍କର ଶେଜ କେମିତି ଥିଲା । ଏଥିରେ ସେ କହିଲେ; ମହାଭାଗଙ୍କ ଶେଜ ଚମଡ଼ାର ଥିଲା, ଆଉ ସେଥିରେ ଖଜୁରିର ଖିଅ ଭରା ଯାଇଥିଲା । ହଜରତ ହଫ୍‌ସା[ର.ଅ]ଙ୍କୁ ପଚରା ଗଲା ଆପଣଙ୍କ ଘରେ ହୁଜୁର[ସ.ଅ]ଙ୍କର ଶେଜ କେମିତିକା ଥିଲା ? ଏଥିରେ ସେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, ମହାଭାଗଙ୍କ ଶେଜ ପଶମର ଥିଲା ଏବଂ ଆମେ ତାହାକୁ ଦୁଇ ପରସ୍ତ କରି ଦେଇଥିଲୁ । ଯହିଁରେ ମହାଭାଗ ବିଶ୍ରାମ କରୁଥିଲେ, ଏକଦା ରାତିରେ ମୁଁ ଚିନ୍ତା କରି ସେହି ଶେଜକୁ ମହାଭାଗଙ୍କ ସକାଶେ ଚାରି ପରସ୍ତ କରିଦେଉଛି, ଯଦ୍ୱାରା ମହାଭାଗଙ୍କୁ ଅଧିକ ନରମ ଲାଗିବ । ଅତଏବ ଆମେ ଶେଜକୁ ସେହିପରି କରିଦେଲୁ ଯେତେବେଳେ ସକାଳ ହେଲା ହୁଜୁର[ସ.ଅ] କହିଲେ; ତୁମେ ରାତିରେ (ବିଛଣାରେ) କ'ଣ ବିଛାଇ ଥିଲ ? ମୁଁ ଉତ୍ତର ଦେଲି, ତାହା ଆପଣଙ୍କର ହିଁ ଶେଜ ଥିଲା । ଆମେ ତାହାକୁ କେବଳ ଚାରି ପରସ୍ତ କରିଦେଇଥିଲୁ, ଯଦ୍ୱାରା ତାହା ଆପଣଙ୍କୁ ଅଧିକ ଆରାମଦାୟକ ହେବ । ମହାଭାଗ କହିଲେ; ତାହାକୁ ପୂର୍ବ ପରି କରିଦିଅ । **କାରଣ ଅଧିକ ନରମ ଶେଜ ମୋ ପାଇଁ ରାତ୍ରୀ କାଳୀନ ନମାଜ ପାଠ କରିବାରେ ବାଧକ ସାଜୁଅଛି ।**

ହଜରତ ମା'ଜ୍ ବିନ୍ ଜବଲ୍[ର.ଅ] ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତି, ମୁଁ ବାହନ ଉପରେ ମହାଭାଗଙ୍କ ପଛରେ ବସିଥିଲି । ହୁଜୁର[ସ.ଅ] କହିଲେ; ହେ ମା'ଜ୍ ବିନ୍ ଜବଲ୍ ! ମୁଁ ଉତ୍ତର ଦେଲି, ହୁଜୁର ମୁଁ ଉପସ୍ଥିତ ଅଛି ଓ ମୋର ସୌଭାଗ୍ୟ, ମୋତେ ଆଦେଶ ଦିଅନ୍ତୁ । ହୁଜୁର[ସ.ଅ] କହିଲେ; କ'ଣ ତୁମେ ଜାଣ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କର ଭକ୍ତ ଉପରେ କି ଅଧିକାର ରହିଛି ? ମୁଁ ଉତ୍ତର ଦେଲି ଅଲ୍ଲାଃ ଓ ତାହାଙ୍କ ରସୁଲ ଭଲ ରୂପେ ଜାଣନ୍ତି । ତହୁଁ ମହାଭାଗ କହିଲେ; ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କର ଭକ୍ତ ଉପରେ ଏହି ଅଧିକାର ନ୍ୟସ୍ତ ରହିଛି, ଯେ ସେ ତାଙ୍କର ଉପାସନା କରୁ ଓ କାହାରିକୁ ତାଙ୍କ ସମକକ୍ଷ ନମଣୁ । କିଛି ଦୂରତା ଅତିକ୍ରମ କରିବା ପରେ ପୁନଶ୍ଚ ହୁଜୁର[ସ.ଅ] ପଚାରିଲେ ହେ ମା'ଜ୍ ବିନ୍ ଜବଲ୍ ! ମୁଁ ଉତ୍ତର ଦେଲି, ହୁଜୁର ମୁଁ ଉପସ୍ଥିତ ଅଛି, ମୋର ସୌଭାଗ୍ୟ । ହୁଜୁର[ସ.ଅ] କହିଲେ; କ'ଣ ତୁମେ ଜାଣ ଭକ୍ତର ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ଉପରେ କି ଅଧିକାର ଅଛି ? ମୁଁ ଉତ୍ତର ଦେଲି ଅଲ୍ଲାଃ ଓ ତାହାଙ୍କ ରସୁଲ ଭଲ ରୂପେ ଜାଣନ୍ତି । ପୁଣ୍ୟଶ୍ଳୋକ କହିଲେ; ଏହିକି ଯେ ସେ ନିଜ ଭକ୍ତକୁ ଶାସ୍ତି ଦେବାରୁ ବିରତ ରହିବେ ।

ହଜରତ ମସିହ ମଉଦ[ଅ.ସ] ନବୀଶ୍ରେଷ୍ଠ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ[ସ.ଅ]ଙ୍କ ପ୍ରଶଂସାରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି; ଯେପରି ହୁଜୁର[ସ.ଅ] ପବିତ୍ର କୁରଆନର ପ୍ରକାଶନ ପାଇଁ ନିଯୁକ୍ତ ଥିଲେ, ସେହିପରି ସୁନ୍ନତ୍ ସକାଶେ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ

ଥିଲେ । ସୁତରାଂ ଯେପରିକି ପବିତ୍ର କୁରଆନ ନ୍ୟାୟର ପ୍ରତୀକ, ଠିକ୍ ସେହିପରି ସୁନ୍ନତେ ମାମୁଲା ମୁତଓ୍ୱାତିରଃ (ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ[ସ.ଅ]ଙ୍କ କାଳରୁ ଏଯାବତ ଚାଲି ଆସିଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ)ର ପାଳନ କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ଏହି ଦୁଇଟି କର୍ମ ହୁଜୁର[ସ.ଅ] ସ୍ୱୟଂ ସମ୍ପାଦନ କରିଛନ୍ତି ଓ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷରେ କରି ଦେଖାଇଛନ୍ତି, ଯେ ଫଜର୍ ନମାଜର ଏତିକି ରେକାତ୍, ମଗରିବ୍ ନମାଜର ଏତିକି ରେକାତ୍ ଓ ବାକି ନମାଜଗୁଡ଼ିକର ଏତିକି ରେକାତ୍ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ରହିଛି । ଏହିପରି ହଜ୍ର ଉପାସନା ଓ ବିଧି ସ୍ୱୟଂ କରି ଦେଖାଇଲେ ଏବଂ ସ୍ୱହସ୍ତରେ ସହସ୍ର ସାହାବିମାନଙ୍କୁ ସେଗୁଡ଼ିକର ପାଳନ କରିବାର ଅଭ୍ୟସ୍ତ କରାଇ, ସେହି ସୁନ୍ଦର ଆଚାର ବ୍ୟବହାରକୁ ଦୃଢ଼ତାର ସହିତ ସ୍ଥାପନ କରିଦେଲେ ।

ହଜରତ ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ[ର.ଅ] ତହଜୁଦ୍ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତି, ପୁଣ୍ୟଶ୍ଲୋକଙ୍କୁ ଏହି ନଓ୍ୱାଫିଲ୍ ପାଠ କରିବାକୁ ଏପରି ଉତ୍କଣ୍ଠା ଓ ଧ୍ୟାନ ଥିଲା ଯେ ତାହା ନଓ୍ୱାଫିଲ୍ ଶ୍ରେଣୀର ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ସାହାବାଙ୍କର ଗଭୀର ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନ କରୁଥିଲେ, ଯେ କିଏ ଏହି ନମାଜ ପାଠ କରୁଅଛି । ମହାଭାଗ ସହରର ଗଳିକନ୍ଦି, ରାସ୍ତା ଇତ୍ୟାଦିର ପରିକ୍ରମା କରୁଥିଲେ ଯଦ୍ୱାରା ଜାଣିପାରିବେ ଯେ କେଉଁ କେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ନମାଜ ପାଠ କରୁଛନ୍ତି । ମହାମହିମ ହୁଜୁର ଅନଓ୍ୱର[ଅ.ବ] କହିଲେ; ଆଜିକାଲି ଯଦି କାହାରିକୁ ପଚରା ଉଚରା କରାଯାଏ କି ତୁମେ କେତେ ଗୋଟି ନମାଜ ପାଠ କରୁଅଛ । ତେବେ ସେ ରୁଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥାଏ, ଯେ ଏହା ଆମର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ମାମଲା । କିନ୍ତୁ ଦେଖ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ[ସ.ଅ] ସ୍ୱୟଂ ସାହାବାମାନଙ୍କର ତଦାରଖ କରୁଥିଲେ ।

ଏକଦା ଏକ ବୈଠକରେ ହଜରତ ଅବ୍ଦୁଲ୍ଲାଃ ବିନ୍ ଉମର୍[ର.ଅ]ଙ୍କର କଥା ପଡିଲା ସେତେବେଳେ ହୁଜୁର[ସ.ଅ] କହିଲେ; ହଁ ସେ ତ ବେଶ ଉତ୍ତମ ବ୍ୟକ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଯଦି ସେ ତହଜୁଦ୍ ପାଠ କରନ୍ତେ ! ପୁନଶ୍ଚ ହୁଜୁର[ସ.ଅ] କହିଲେ; ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ଏହି ଇହଜଗତରେ ସେହି ପତିପତ୍ନୀଙ୍କ ଉପରେ ଦୟାବତୀର୍ଣ୍ଣ କରନ୍ତୁ । ଯଦି ରାତିରେ ସ୍ୱାମୀର ନିଦ ଭାଙ୍ଗେ ତେବେ ସେ ଉଠି ତହଜୁଦ୍ ପାଠ କରୁ ଓ ନିଜ ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ଜାଗ୍ରତ କରୁ ଯେପରି ସେ ମଧ୍ୟ ତହଜୁଦ୍ ପାଠ କରିନେବ । ଆଉ ଯଦି ସେ ନଉଠେ ତେବେ ତା' ଚେହେରାରେ ପାଣି ଛିଣ୍ଟା ମାରି ଜଗାନ୍ତୁ । ଏହିପରି ଯଦି ପତ୍ନୀର ନିଦ ଭାଙ୍ଗେ ତେବେ ସେ ଉଠି ତହଜୁଦ୍ ପାଠ କରୁ ଓ ନିଜ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ଜାଗ୍ରତ କରାନ୍ତୁ । ଆଉ ଯଦି ସେ ନଉଠେ ତେବେ ତାଙ୍କ ଚେହେରାରେ ପାଣିର ଛିଣ୍ଟା ମାରି ଜାଗ୍ରତ କରାନ୍ତୁ ।

ପ୍ରିୟ ହୁଜୁର ଅନଓ୍ୱର[ଅ.ବ] କହିଲେ; ନମାଜରେ ଆତୁରତା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବବିହ୍ୱୋଳ ହେବା ମଧ୍ୟ ନିତ୍ୟାନ୍ତ ଜରୁରୀ । ଏଥିପାଇଁ ମଧ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଉଚିତ୍ । ହଜରତ ମସିହ ମଉଦ[ଅ.ସ] ଗୋଟିଏ ସୂତ୍ର ଏହା ଶିଖାଇଛନ୍ତି ଯେ ନମାଜରେ ନିଜ ଅବସ୍ଥା ରୋଦନ କରିବା ପରି କରିନିଅ ତେବେ ଏପ୍ରକାର ଅବସ୍ଥା ଉତ୍ପନ୍ନ କରିବା ଦ୍ୱାରା ହୃଦୟ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପଡିଥାଏ ଏବଂ ତାହା ଚକ୍ଷୁରୁ ଲୁହ ଝରି ପଡିଥାଏ । ହୁଜୁର[ସ.ଅ] ଶୟନ କରିବା ସମୟରେ ଆୟତୁଲ୍ କୁରସୀ ସହିତ ପବିତ୍ର କୁରଆନର ଶେଷ ତିନୋଟି ସୁରଃ ଯଥାକ୍ରମେ ସୁରଃ ଇଖଲାସ୍, ସୁରଃ ଫଲକ୍ ଓ ସୁରଃ ନାସ୍ ପାଠ କରି ନିଜ ହାତକୁ ଫୁଙ୍କ ମାରୁଥିଲେ ଓ ତାହାକୁ ନିଜ ଶରୀରରେ ବୁଲାଇ ଆଣୁଥିଲେ । ଏପରି ବୁଲାଇ ଆଣୁଥିଲେ ଯେ ମୁଣ୍ଡରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଶରୀରର ଯେଉଁ ଅଙ୍ଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହାତ ପହଞ୍ଚୁ ଥିଲା ।

ନବୀଶ୍ରେଷ୍ଠ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ[ସ.ଅ] କହିଲେ; କେତେକ ଲୋକ ପଚାରି ଦେଇଥା'ନ୍ତି ଯେ ଆମକୁ କୌଣସି ଛୋଟ ଦୁଆ ବତାଇ ଦିଅନ୍ତୁ । କୌଣସି ଶ୍ଳୋକର ଜପ କରିବା ଶିଖାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ଯାହା ଆବୃତ୍ତି କଲେ ଆମ ଅନ୍ତରରେ ପୁଣ୍ୟ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଯିବ ଓ ଆମ ପାପ ମଧ୍ୟ ଦୂରେଇଯିବ ଏବଂ ଆମ କାମ (ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂର୍ତ୍ତି) ମଧ୍ୟ ହୋଇଯିବ ତଥା ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କ ସାନ୍ନିଧ୍ୟ ବି ହାସଲ ହୋଇଯିବ । ତେବେ ଏଥିସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ପ୍ରଥମ କଥା

ହେଉଛି ଉପାସନା କରିବା ଅର୍ଥାତ୍ ନମାଜ ଯାହାକି ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ । ତା'ପରେ ଜିକ୍‌ରେ ଇଲାହି (ଈଶ୍ୱରଙ୍କର ଜପ କରିବା, ଗୁଣଗାନ କରିବା), ହଁ ଜିକର୍ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କୁ ସତ୍‌କର୍ମ କରିବା ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ କେନ୍ଦ୍ରିତ କରିଥାଏ । ଏଥି ସହିତ ଅନ୍ୟ ଚାରିତ୍ରିକ ଓ ନୈତିକ କର୍ମ ସମ୍ପାଦନ କରିବା ମଧ୍ୟ ଜରୁରୀ ।

ଗୋଟିଏ ବର୍ଣ୍ଣନା ଅନୁଯାୟୀ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ମୁସ୍ତଫା[ସ.ଅ] ତ ଜୋତା ପରିଧାନ କରି ନମାଜ ପାଠ କରିନେଉଥିଲେ । ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁ ସ୍ଥଳେ ସହଜତା ଅନୁଭବ କରୁଥିଲେ ସେତେବେଳେ ସେହି ପନ୍ଥା ଅବଲମ୍ବନ କରି ନେଉଥିଲେ । ସୁତରାଂ ଯଦି ଜୋତା ସଫା ସୁତୁରା ଥାଏ ଓ (ଖାଲି ପାଦରେ ନମାଜ ପାଠ କଲେ) ଅପରିଷ୍କାର ହେବାର ଆଶଙ୍କା ରହିଥାଏ ତେବେ ସେପରି ସ୍ଥଳେ ଜୋତା ପିନ୍ଧି ନମାଜ ପାଠ କରିପାରିବେ । ମହାଭାଗ ଏପରି କରି ନିଜ ଅନୁଗାମୀମାନଙ୍କ ଉପରେ ଏକ ମହୋପକାର କରିଛନ୍ତି, ଯେ ଆସନ୍ତା ପାଇଁ କଷ୍ଟଦେବା ଓ ମନଗଢ଼ା (କୁପ୍ରଥା)ରୁ ଉଦ୍ଧାର କରିନେଲେ । ହୁଜୁର[ସ.ଅ] ସାମୂହିକ ନମାଜ ପାଠ କରିବାର ବିଶେଷ ଆୟୋଜନ କରୁଥିଲେ ଯେ ଏକଦା ମହାଭାଗଙ୍କ ନିକଟକୁ ଜଣେ ଦୃଷ୍ଟିହୀନ ବ୍ୟକ୍ତି ଆସିଲେ ଓ ସେ କହିଲେ; ହେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ରସୁଲ[ସ.ଅ] ! ମୋ ଘର ମସଜିଦ୍ ଠାରୁ ବହୁ ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଆଉ ମୋତେ ମସଜିଦ୍‌ରେ ପହଞ୍ଚିବାରେ ଅନେକ କଷ୍ଟ ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ପଡୁଅଛି । ତେଣୁ ଯଦି ମହାଭାଗ ଅନୁମତି ଦିଅନ୍ତେ ତେବେ ବର୍ଷା ଦିନମାନଙ୍କରେ ମୁଁ ନିଜ ଘରେ ହିଁ ନମାଜ ପାଠ କରିନିଅନ୍ତି । ଏଥିରେ ହୁଜୁର[ସ.ଅ] ଉତ୍ତର ଦେଲେ, ଠିକ୍ ଅଛି । ନିଜ ଘରେ ନମାଜ ପାଠ କରିନିଅ । ତା'ପରେ ସେ ଚାଲିଗଲେ, କିଛିକ୍ଷଣ ପରେ ହୁଜୁର[ସ.ଅ] ସାହାବାଙ୍କୁ କହିଲେ; ଟିକେ ତାଙ୍କୁ ଡ଼ାକି ଆଣ, ଯେତେବେଳେ ସେ ଆସିଲେ ପୁଣ୍ୟଶ୍ଳୋକ ତାଙ୍କୁ କହିଲେ; କ'ଣ ତୁମ ଘରେ ଅଜାନ୍‌ର ସ୍ୱର ପହଞ୍ଚି ଯାଉଛି ? ସେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, ଆଜ୍ଞା ହଁ, ଅଜାନ୍‌ର ସ୍ୱର ତ ପହଞ୍ଚି ଯାଉଛି । ଏଥିରେ ହୁଜୁର[ସ.ଅ] କହିଲେ; ଯଦି ଅଜାନ୍‌ର ସ୍ୱର ପହଞ୍ଚି ଯାଉଛି ତେବେ ମସଜିଦ୍‌କୁ ଆସି (ସାମୂହିକ) ନମାଜରେ ସାମିଲ ହୁଅ । ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ଆମମାନଙ୍କୁ ଉପାସନାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିବାକୁ ଶକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ଓ ନବୀଶ୍ରେଷ୍ଠ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ[ସ.ଅ] ଉତ୍ତମ ନମୁନାର ଅନୁକରଣ କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଶକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ।

ଅଲ୍‌ହମ୍‌ଦୁ ଲିଲ୍ଲାହି ନହ୍‌ମଦୁହୁ ୱ ନସ୍‌ତଇନୁହୁ ଓନସ୍‌ତଗ୍‌ଫିରୁହୁ ଓନୁମିନୁ ବିହି ଓନତଓକ୍‌କଲୁ ଆଲୈହି ଓ ନଉଜୁବିଲ୍ଲା ମିନ୍ ଶୁରୁରେ ଅନ୍‌ଫୁସିନା ଓ ମିନ୍ ସଇୟାତି ଆମାଲିନା ମଇଁ ୟହ୍‌ଦିହିଲ୍ଲା ଫଲାମୁଜିଲ୍ଲା ଲହୁ ଓମଇଁ ୟୁଜ୍‌ଲିଲ୍‌ହୁ ଫଲା ହାଦିୟା ଲହୁ ଓନଶ୍‌ହଦୁ ଅଲ୍‌ଲା ଇଲାହା ଇଲ୍‌ଲ୍ଲାହୁ ଓ୍ୱନଶ୍‌ହଦୁ ଅନ୍ନା ମୁହମ୍ମଦନ୍ ଅବ୍‌ଦୁହୁ ଓ୍ୱରସୁଲୁହୁ । ଇବାଦଲ୍ଲାହି ରହ୍‌ମକୁମୁଲ୍ଲାହା ଇନ୍ନଲ୍‌ଲାହା ୟାମୁରୁବିଲ୍ ଅଦ୍‌ଲେ ଓ୍ୱଲ୍ ଇହ୍‌ସାନି ଓ୍ୱଇତାଇଜିଲ କୁର୍‌ବା ଓ୍ୱୟନ୍‌ହା ଅନିଲ୍ ଫହ୍‌ଶାଇ ଓ୍ୱଲ୍ ମୁନ୍‌କରି ଓ୍ୱଲ୍ ବଗ୍‌ଇ ୟଇଜୁକୁମ୍ ଲଅଲ୍‌ଲକୁମ୍ ତଜକ୍ କରୁନ୍ ଉଯ୍‌କୁରୁଲ୍ଲାହା ୟଯ୍‌କୁରୁକୁମ୍ ଓଦ୍‌ଉହୁ ୟସ୍‌ତଜିବ୍ ଲକୁମ୍ ଓଲଯିକ୍‌ରୁଲ୍ଲାହି ଅକ୍‌ବର୍ ।

Khulasa Khutba Juma Huzoor Anwar a.b.a

6th February 2026

Translated to Odia by : Moulavi Anwar Ahmad Khan